

Groepstherapie en PR

Veel groepstherapeuten maken zich zorgen over de positie van groepsbehandelingen in de sterk veranderende Geestelijke Gezondheidszorg. Hoe zorgen we ervoor dat groepsbehandelingen hun plaats behouden temidden van deze veranderingen? Onder andere door middel van het verzorgen van opleidingen, het geven van supervisie, het schrijven van artikelen en het houden van voordrachten, dragen groepstherapeuten hun kennis en ervaring over aan verwijzers, collega's in opleiding en individueel werkende behandelaren. Daarnaast zet de beroepsvereniging, de NVGP, zich op verschillende manieren in.

Er zijn nogal wat groepstherapeuten die naast hun dagelijks werkzaamheden weinig tijd hebben voor extra 'PR'-activiteiten, maar die wel een steentje willen bijdragen.

Voor hen heeft de PR-commissie van de NVGP nu een basisreferaat gemaakt. Hieronder worden achtergronden en werkwijze van dit basisreferaat nader uitgewerkt.

Hoe houden we groepstherapie op de kaart van de geestelijke gezondheidszorg? De verdeling van deze kaart wordt toenemend bepaald door zorgprogramma's en richtlijnen. De limitering van het aantal psychotherapiezittingen begrenst de ruimte op de kaart en de verschillende gebieden moeten binnenkort onderling gaan concurreren.

Voor groepstherapeuten is het duidelijk dat groepsbehandelingen een plaats verdienen op de GGZ-kaart. De voordelen van groepstherapie voor cliënten – zoals hoop krijgen als zij hun groepsgenoten zien verbeteren, het uitwisselen en delen van ervaringen, ergens bij horen, het hoge realiteitsgehalte door de interactie ter plekke, het interpersoonlijk leren, de mogelijkheid tot *modeling* enzovoort – zien groepstherapeuten in hun dagelijkse praktijk. Wanneer de groepsbehandeling door twee therapeuten

wordt gegeven, biedt dit nog extra mogelijkheden. De continuïteit van de groepstherapie wordt erdoor vergroot, cliënten hebben meer overdrachtsmogelijkheden, de groepstherapeuten kunnen elkaar aanvullen en zij kunnen van elkaar leren.

Zijn verwijzers, beleidsmakers en financiers ook voldoende op de hoogte van de mogelijkheden van groepstherapie? Zij kunnen onmogelijk van alle vormen van behandeling de finesse kennen. Wat zij nodig hebben, is voldoende informatie om respectievelijk gericht te kunnen verwijzen, behandelonderdelen op te nemen in zorgprogramma's en om de financiering van de zorg zeker te stellen.

Verwijzers, zoals huisartsen, individueel werkende behandelaren en intakekers denken vaak automatisch aan individuele behandelingen. Enerzijds kan onbekendheid met groepstherapie daarbij een rol spelen,

anderzijds hebben er zoveel ontwikkelingen plaats gevonden dat deze nauwelijks zijn bij te houden voor niet-groepstherapeuten. De laatste jaren is het aanbod aan groepen zo uitgebreid en aangepast dat zeer diverse cliëntengroepen profijt kunnen hebben van een groepsbehandeling. Verwijzers zullen in de eerste plaats algemene informatie over de voordelen en mogelijkheden van groepstherapie kunnen gebruiken. Dit kan aangevuld worden met informatie over verschillende soorten groepstherapie, indicatiegebieden en de praktische organisatie van de verwijzing. Voor beleidsmakers die zich bezighouden met het opstellen van zorgprogramma's is de effectiviteit van groepsbehandelingen belangrijk. Als basis hiervoor dienen bij voorkeur resultaten van *evidence based* onderzoek.

En wat telt voor de manager? De manager in de GGZ anno 2005 is meestal zelf geen behandelaar. Hij of zij heeft voldoende informatie nodig om vanuit de managementpositie aan de zorgverzekeraar uit te kunnen leggen dat groepstherapie niet alleen effectief maar ook efficiënt is en dat het met een goede prijs/kwaliteit verhouding bijdraagt aan een gunstige marktpositie van de instelling.

Er zijn verschillende wegen om ervoor te zorgen dat belanghebbenden de informatie krijgen die ze nodig hebben, bijvoorbeeld door een actief PR beleid van de beroepsvereniging, de NVGP, en door op cruciale momenten aan onderhandeltafels aan te schuiven. Het bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek op het gebied van groepsbe-

handelingen kan er toe leiden dat groepstherapie een sterkere positie krijgt bij het opstellen van richtlijnen en zorgprogramma's. In de dagelijkse praktijk zijn nochtans het enthousiasme en de eigen kennis en ervaring van groepstherapeuten van doorslaggevend belang.

De meeste groepstherapeuten zijn niet gespeend van enthousiasme, kennis en vaardigheden. Toch zien velen op tegen de voorbereidingen die het kost om deze over te dragen aan anderen. Voor deze groepstherapeuten is er nu een 'basisreferaat' ontwikkeld. Een aantal groepstherapeuten heeft hiertoe bestaande presentaties en recente publicaties verzameld, samengevat en bijeengevoegd.

Er is over groepstherapie veel te zeggen. De voorbereiders van de presentatie kozen algemene onderwerpen die voor niet-groepstherapeuten – zoals intake medewerkers, psychotherapeuten van andere richtingen, verwijzers of managers – informatief zijn. Over een scala aan onderwerpen is een korte tekst opgenomen. Het geheel vormt niet één presentatie. De teksten zijn juist zo geschreven dat er afhankelijk van de doelgroep onderwerpen geselecteerd kunnen worden. Tevens zijn er sheets per onderwerp beschikbaar. Door deze opzet kan de spreker in spe een eigen presentatie samenstellen, variëren met onderwerpen en gemakkelijk eigen ideeën toevoegen.

In het referaat zoals het nu ontwikkeld is, komen zowel inhoudelijke als organisatorische aspecten aan bod. De organisatie van groepen in een GGZ-instelling wordt geïllustreerd aan de hand van de werkwijze in

GGZ Friesland. Dit voorbeeld kan vervangen worden door het format van de eigen organisatie. Ook met betrekking tot financiële aspecten is een voorbeeld opgenomen dat door eigen berekeningen kan worden vervangen. Omdat een geschreven stuk nog geen gesproken tekst is, zijn aan het eind enkele tips over het houden van een presentatie toegevoegd.

Het referaat staat op de website van de NVGP (www.groepspsychotherapie.nl) en is voor leden te lezen en te downloaden.

Als u de tekst gebruikt heeft, horen we graag uw ervaringen. Voor alle suggesties, vragen en andere reacties kunt u zich wenden tot de PR-commissie van de NVGP via het secretariaat (030-6701425 of nvgp.7@planet.nl).

Mede namens de auteurs van de presentatie, H. Rijken, E. Wermers en H. de Ruiten, en de PR-commissie, wens ik u veel plezier bij het gebruiken van de teksten en vooral een inspirerend referaat toe.

Danielle Oprel